

Перетворення Фігур. РУХ

Урок геометрії в 9 класі

*Ідея перетворення
є однією з провідних ідей
сучасної математики*

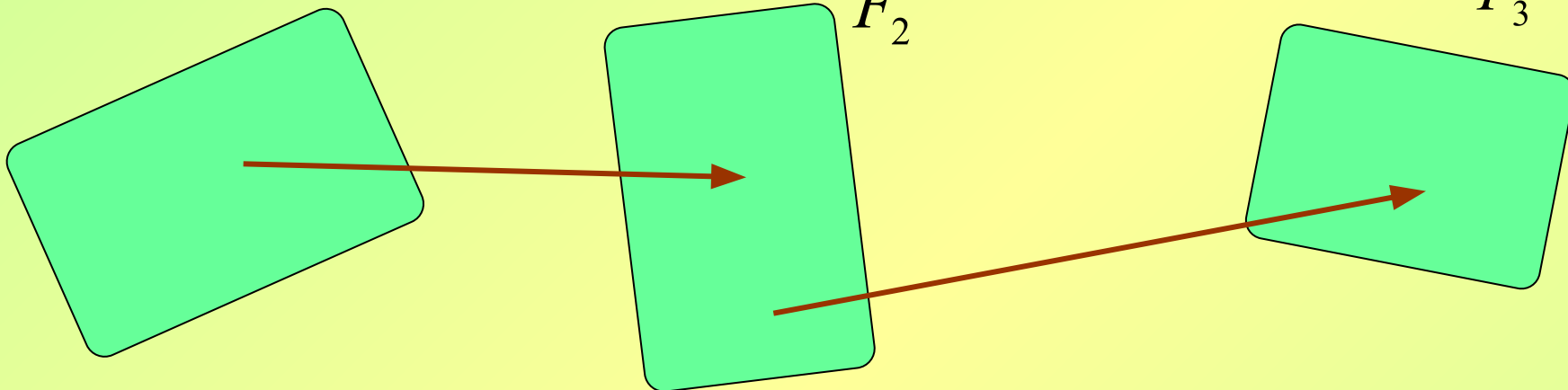

Перетворення фігур

F_1

F_2

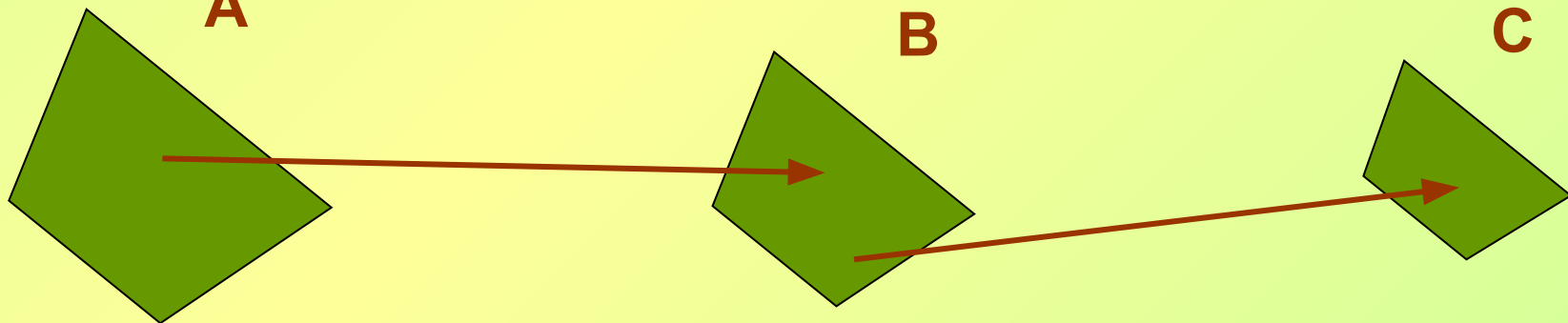
F_3

A

B

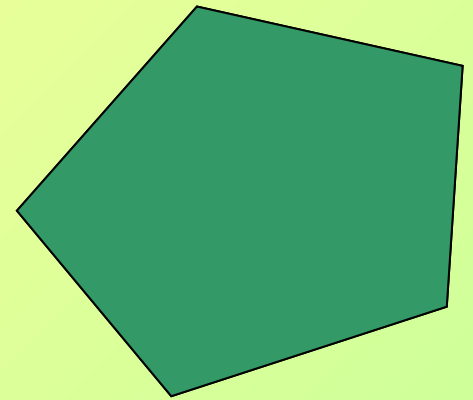
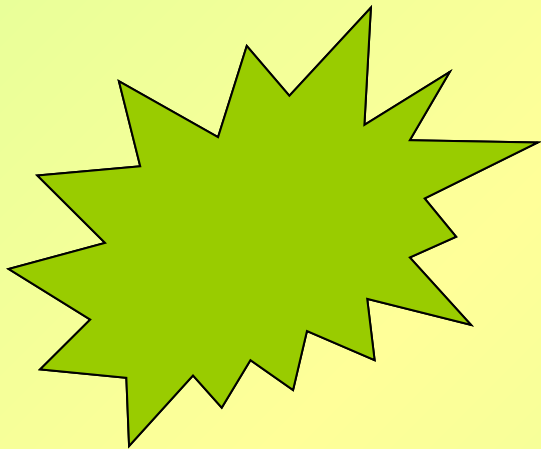
C

РУХ

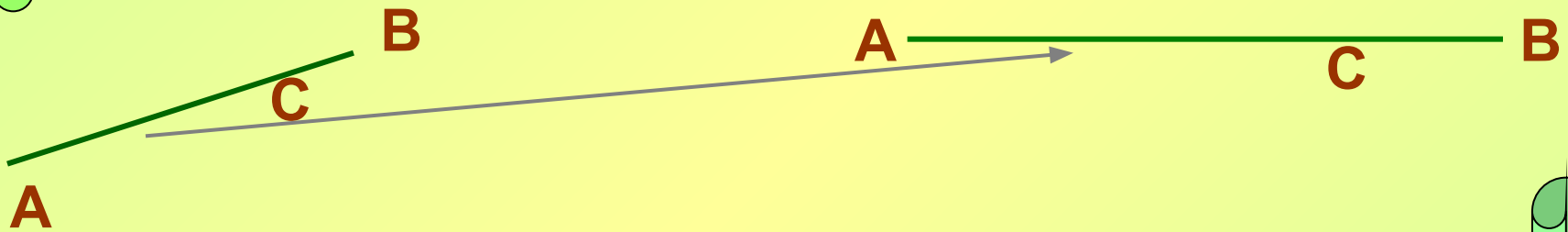
ОЗН. Перетворення однієї фігури в іншу, при якому зберігається відстань між точками, називається **рухом**.

Властивості руху

Точки, що лежать на прямій, при русі переходять в точки, що лежать на прямій, і зберігається порядок їх взаємне розміщення.

- Отже, при русі
- прямі переходять в прямі,
  - півпрямі – в півпрямі,
  - відрізки – в відрізки,
  - зберігаються кути між півпрямими.

РУЖЖ

Центральна
симетрія

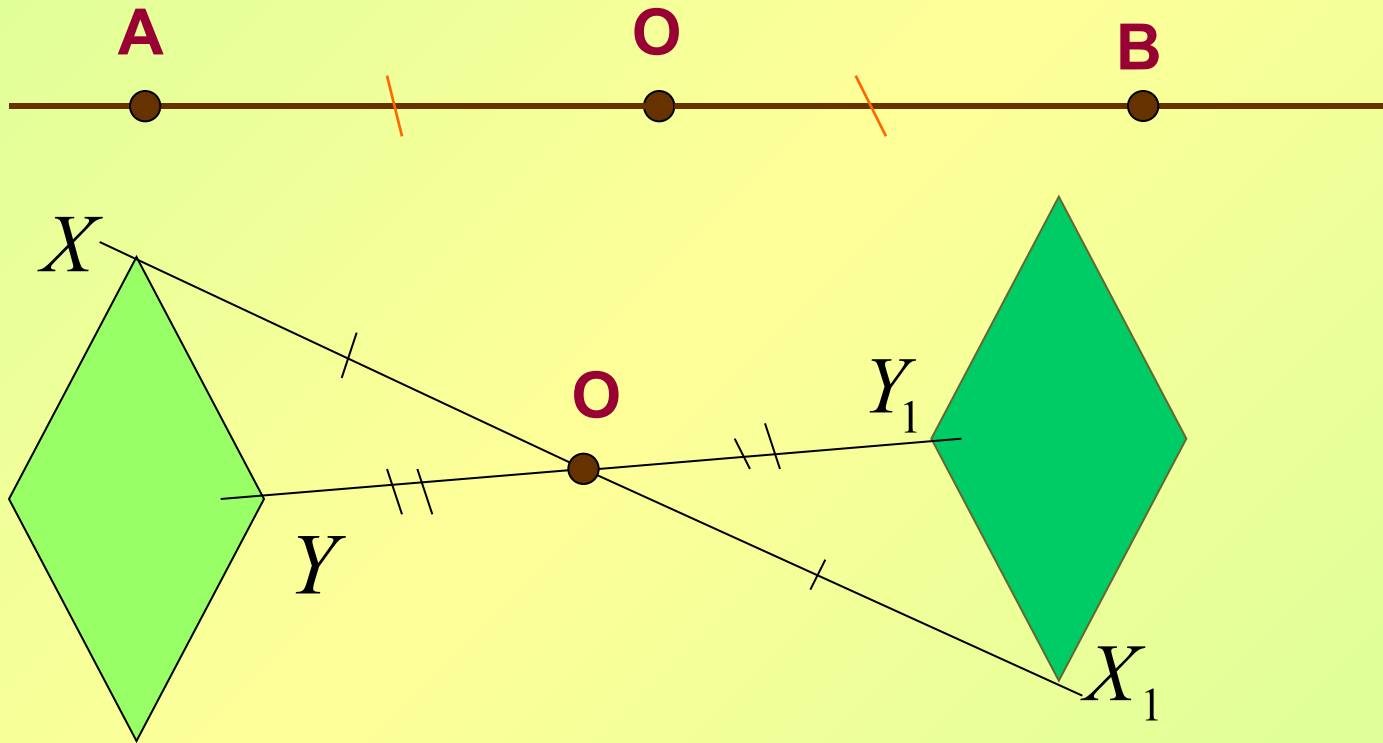
Осьова симетрія

Поворот

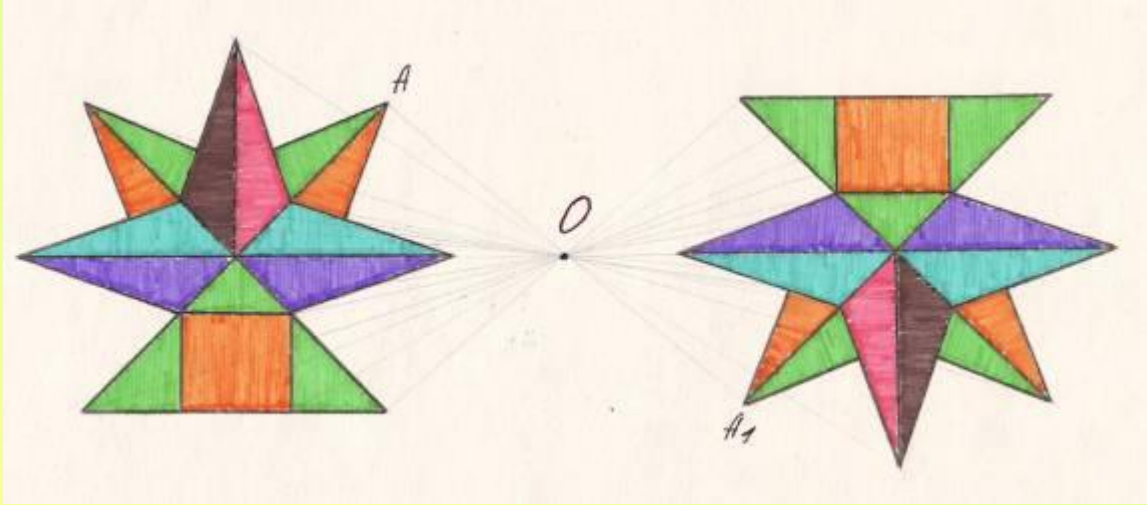
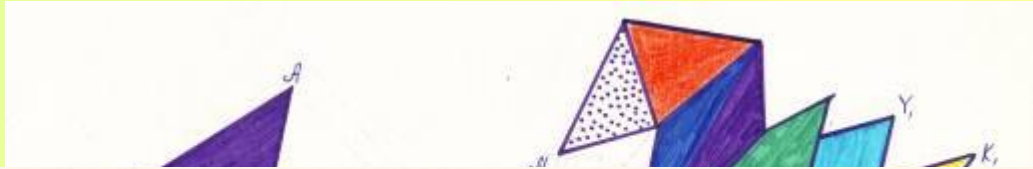
Паралельне
перенесення

Симетрія відносно точки

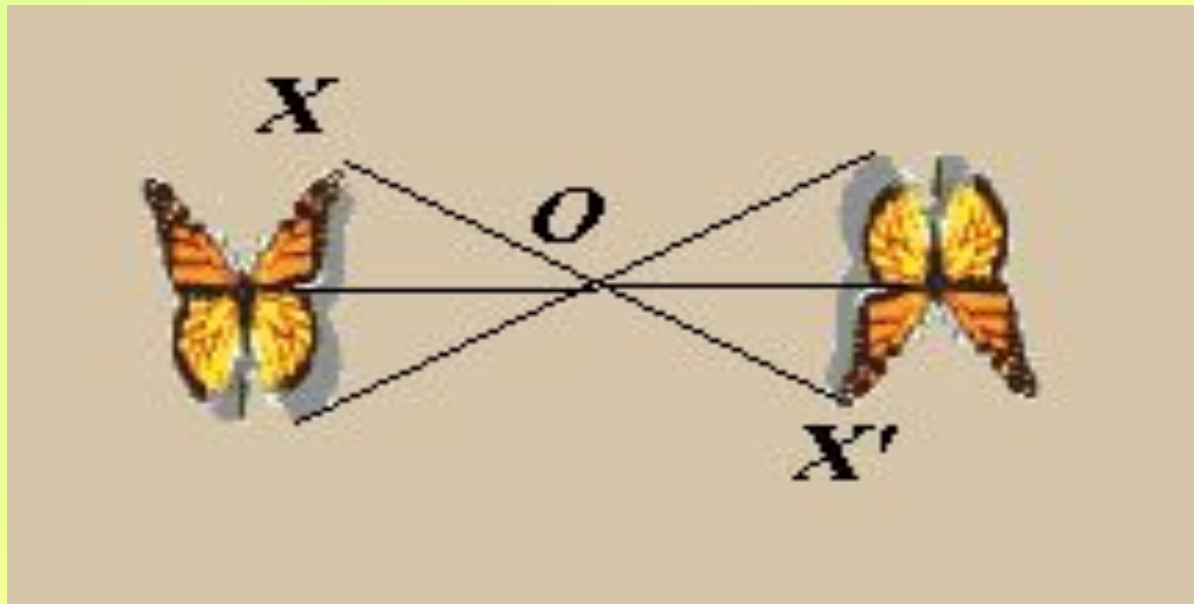

Точка **A** симетрична точці **B** відносно
центра симетрії – точки **O**

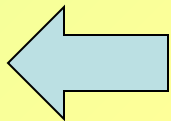

Центральна симетрія

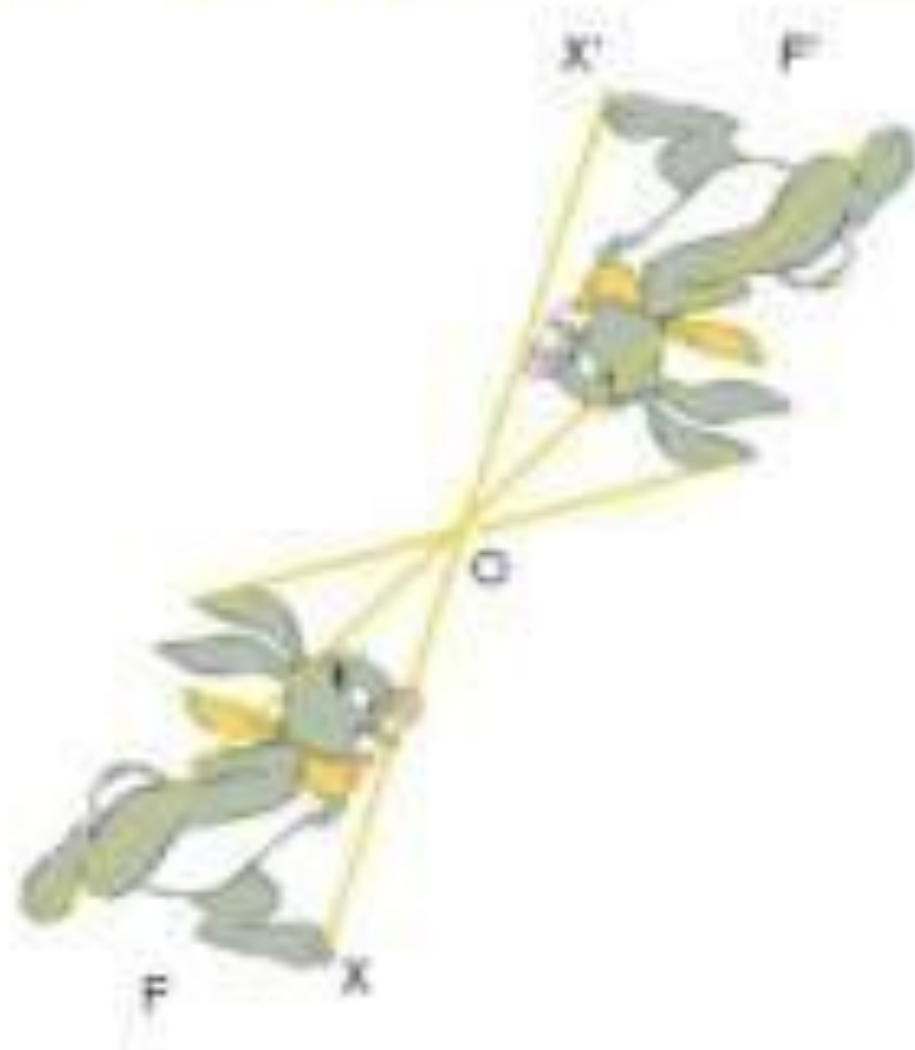

**Точка X симетрична точці X' відносно
точки O**

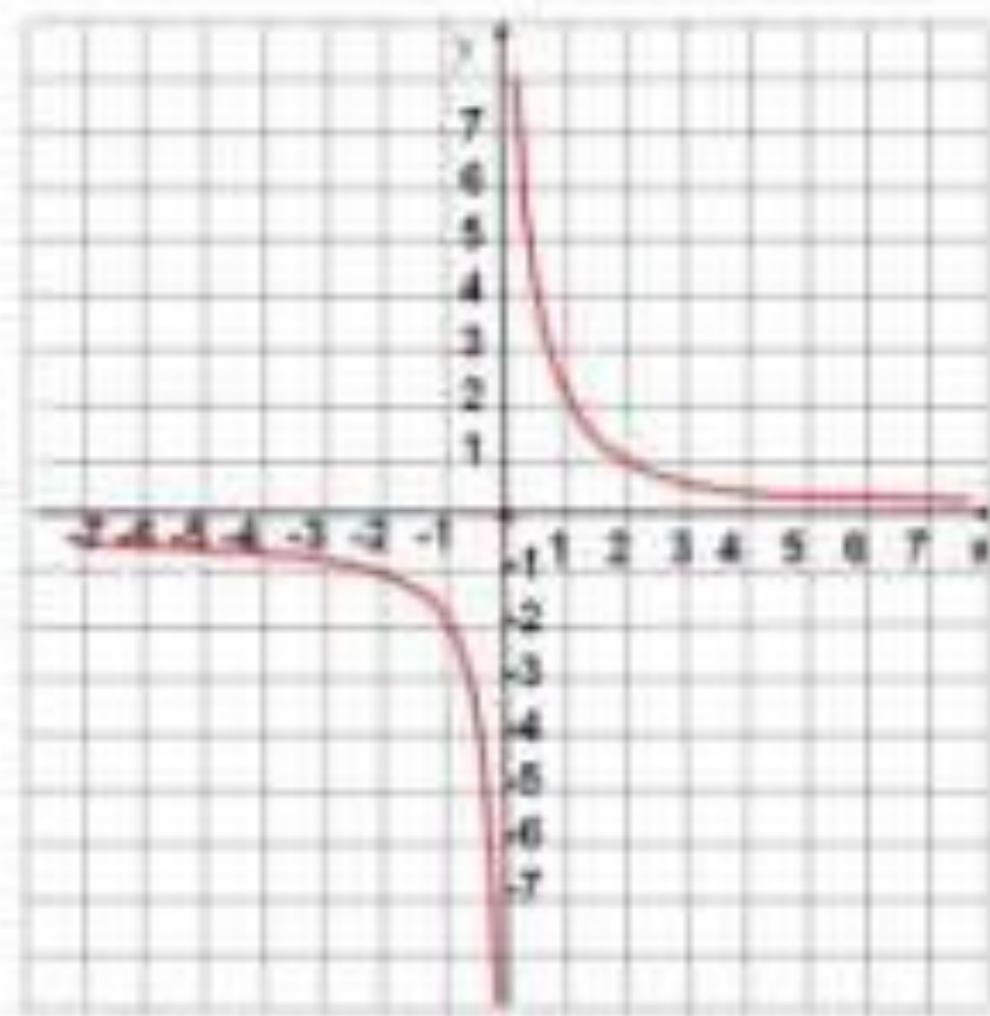
O – центр симетрії, $OX = OX'$

Галерея перетворень

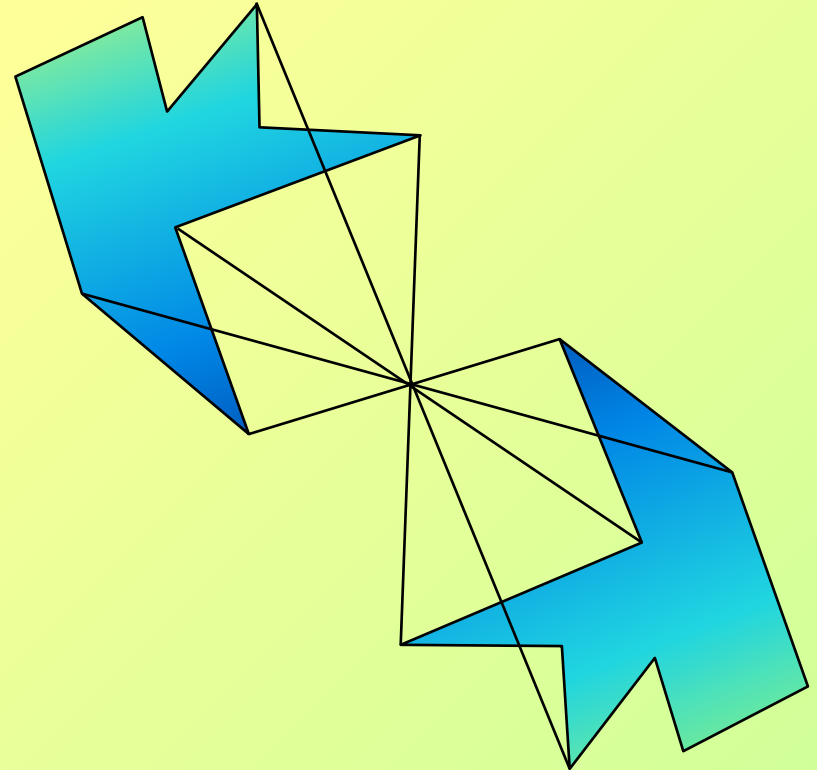
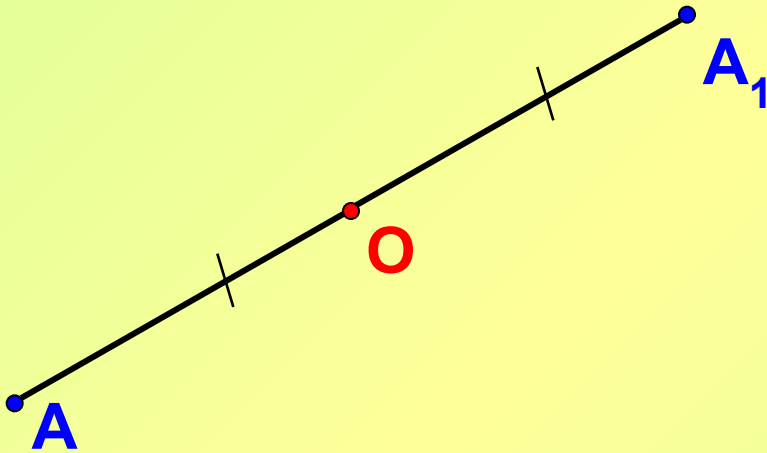

Стрижка на координатній площині

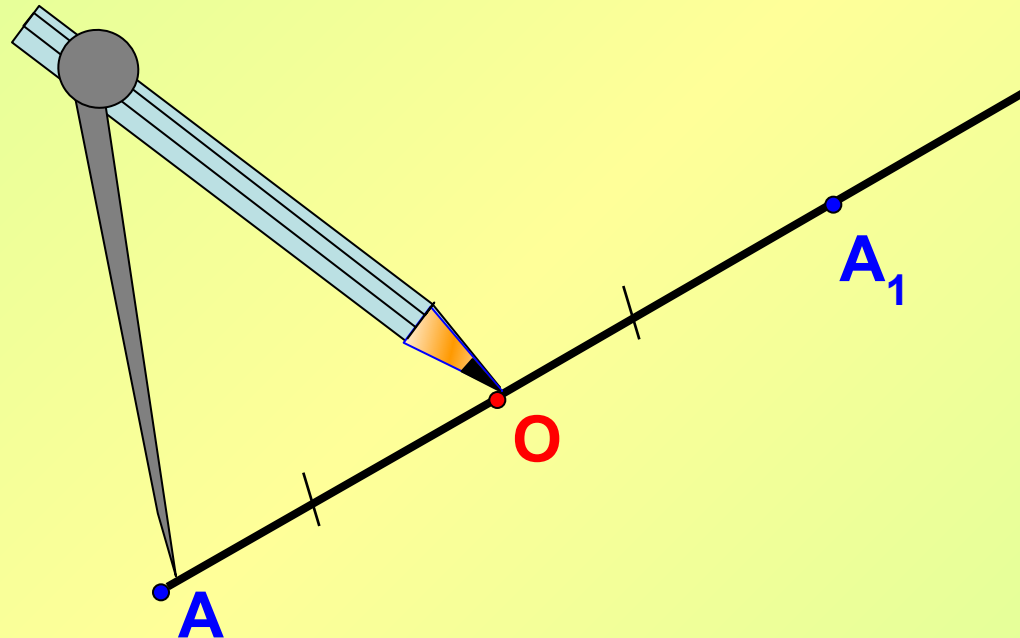

Симетрія відносно точки

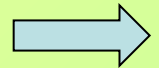
ОЗН. Точки A і A_1 називаються симетричними відносно точки O (центр симетрії), якщо O – середина відрізка AA_1 .
Точка O вважається симетричною сама собі.

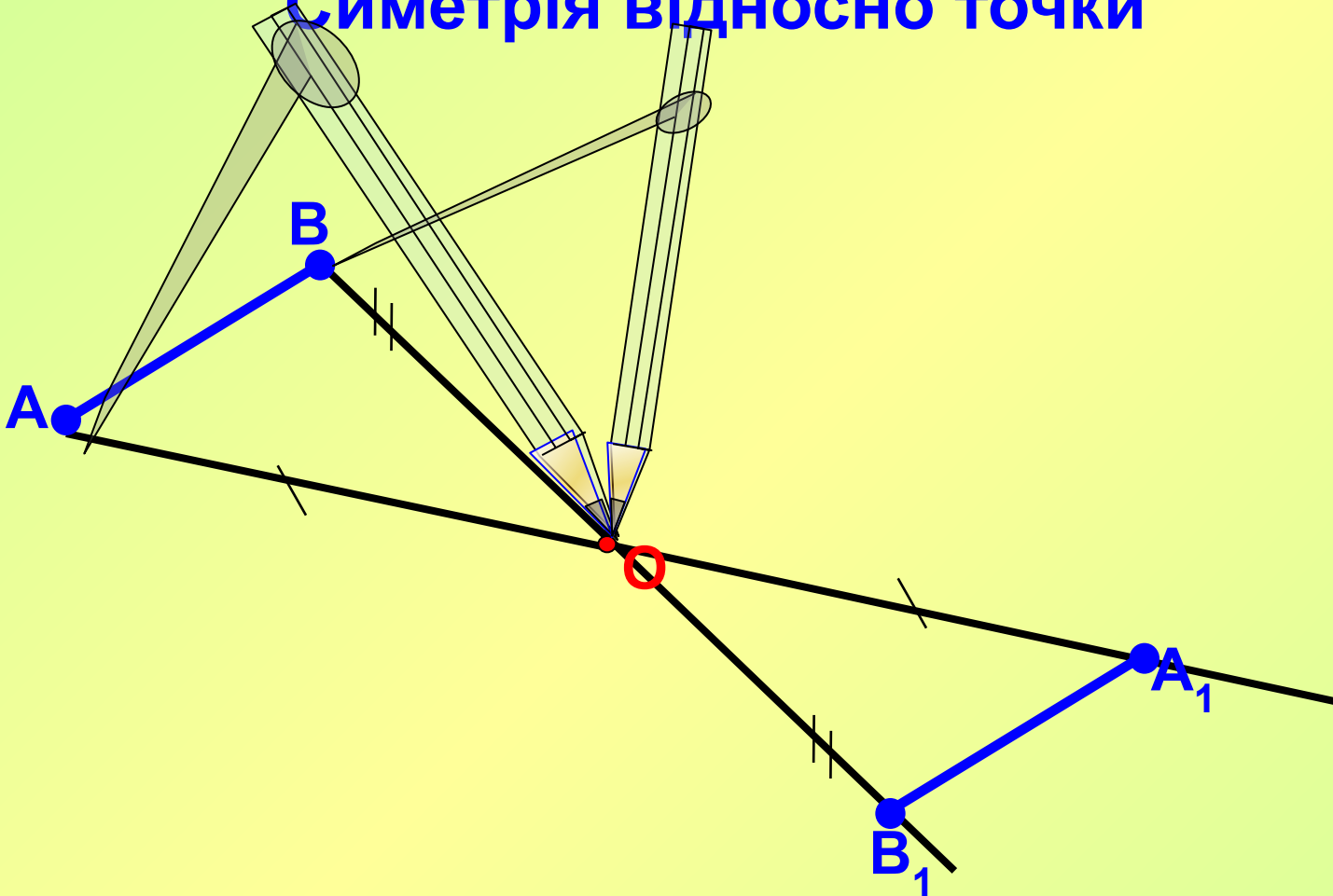
Симетрія відносно точки

побудувати точку A_1 , симетричну точці A відсно
точки O

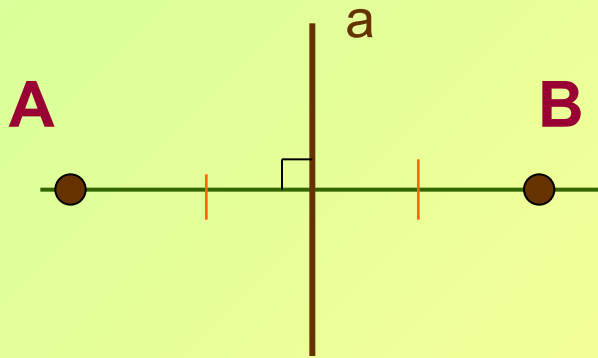

Симетрія відносно точки

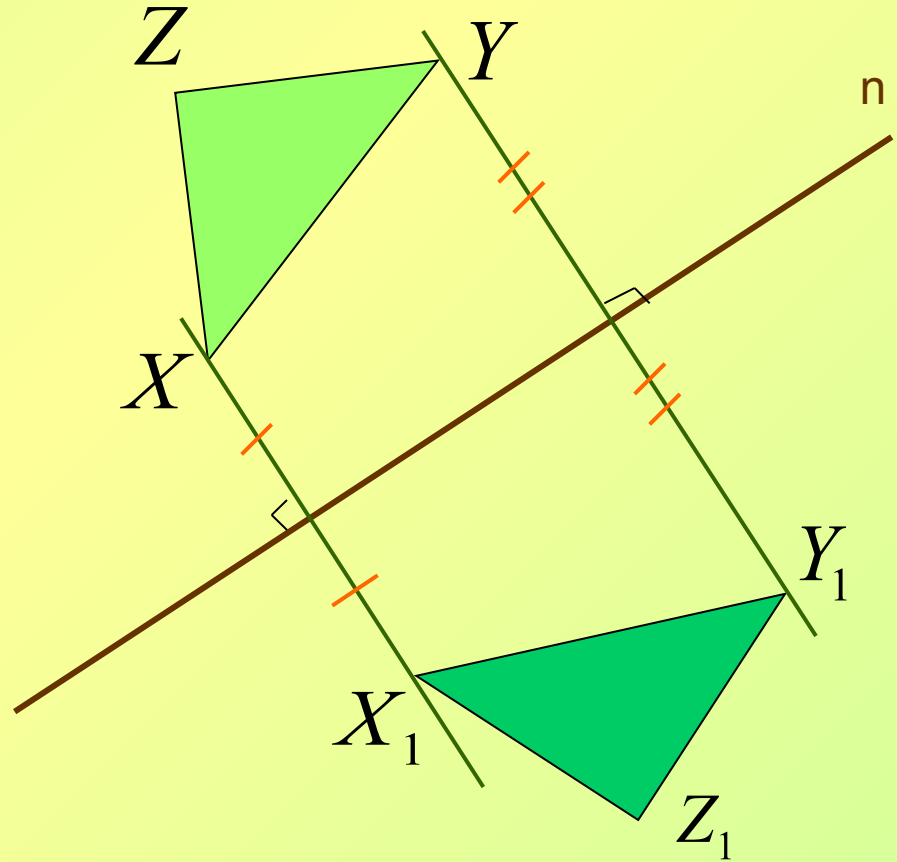

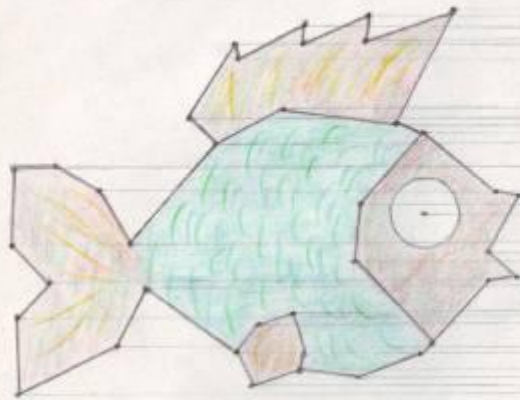
Побудувати відрізок A_1B_1 , симетричний відрітку AB відсно точки O

Симетрія відносно прямої

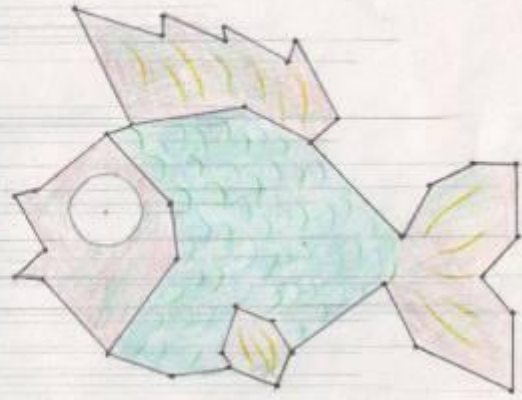

Точка **A** симетрична
точці **B** відносно
прямої **a** – осі симетрії

l

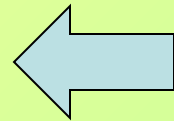
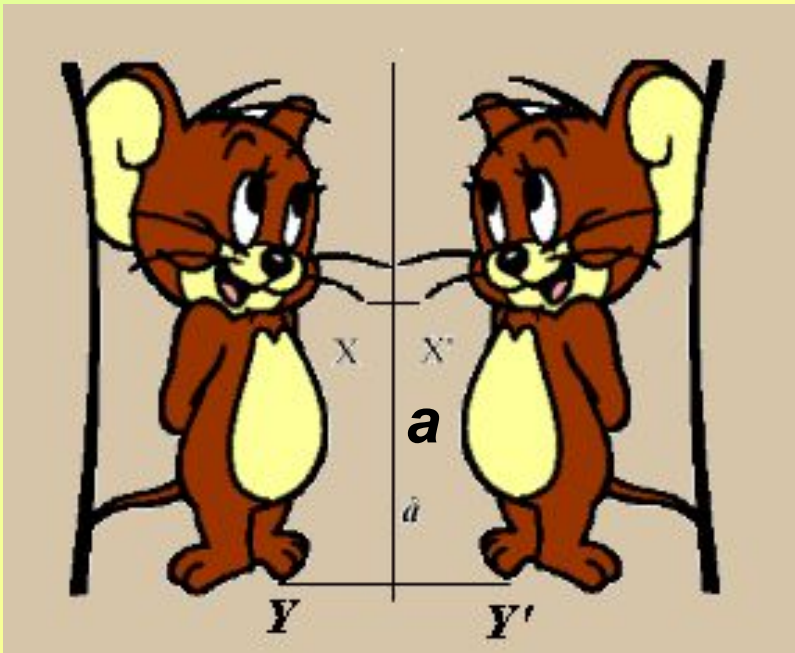

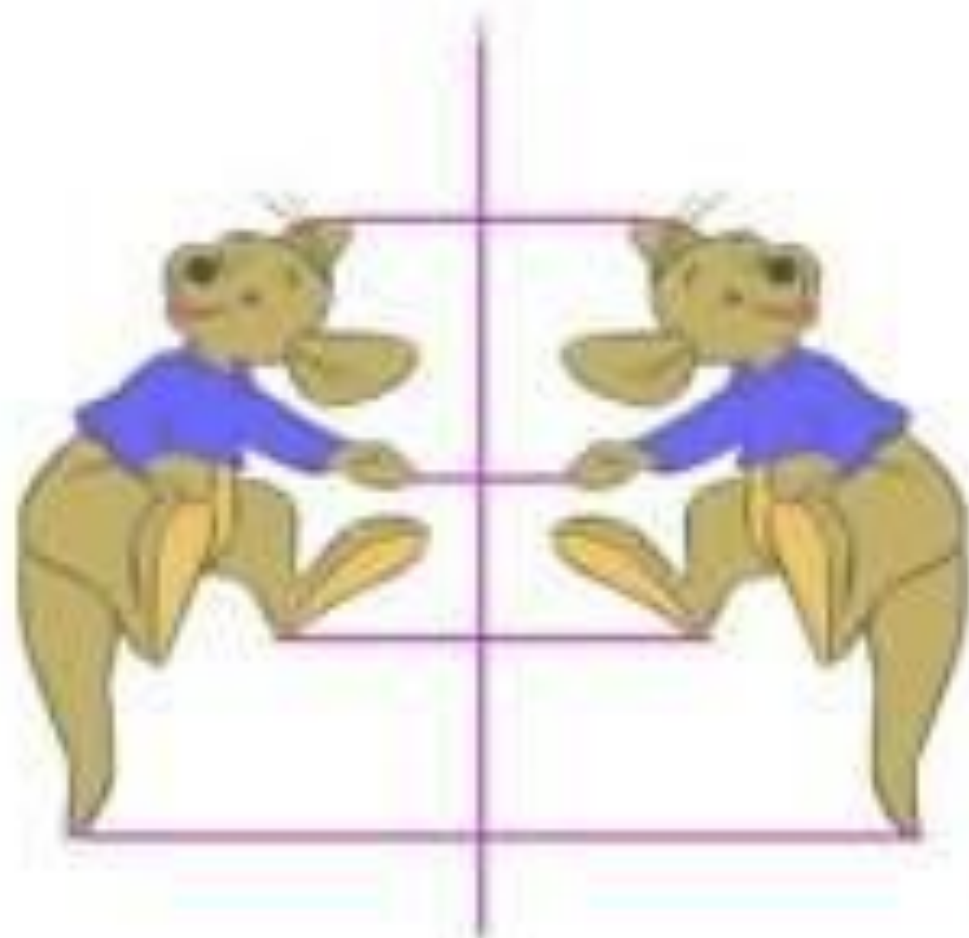
Осьова симетрія

Точка X симетрична
точці X' відсно
прямої a

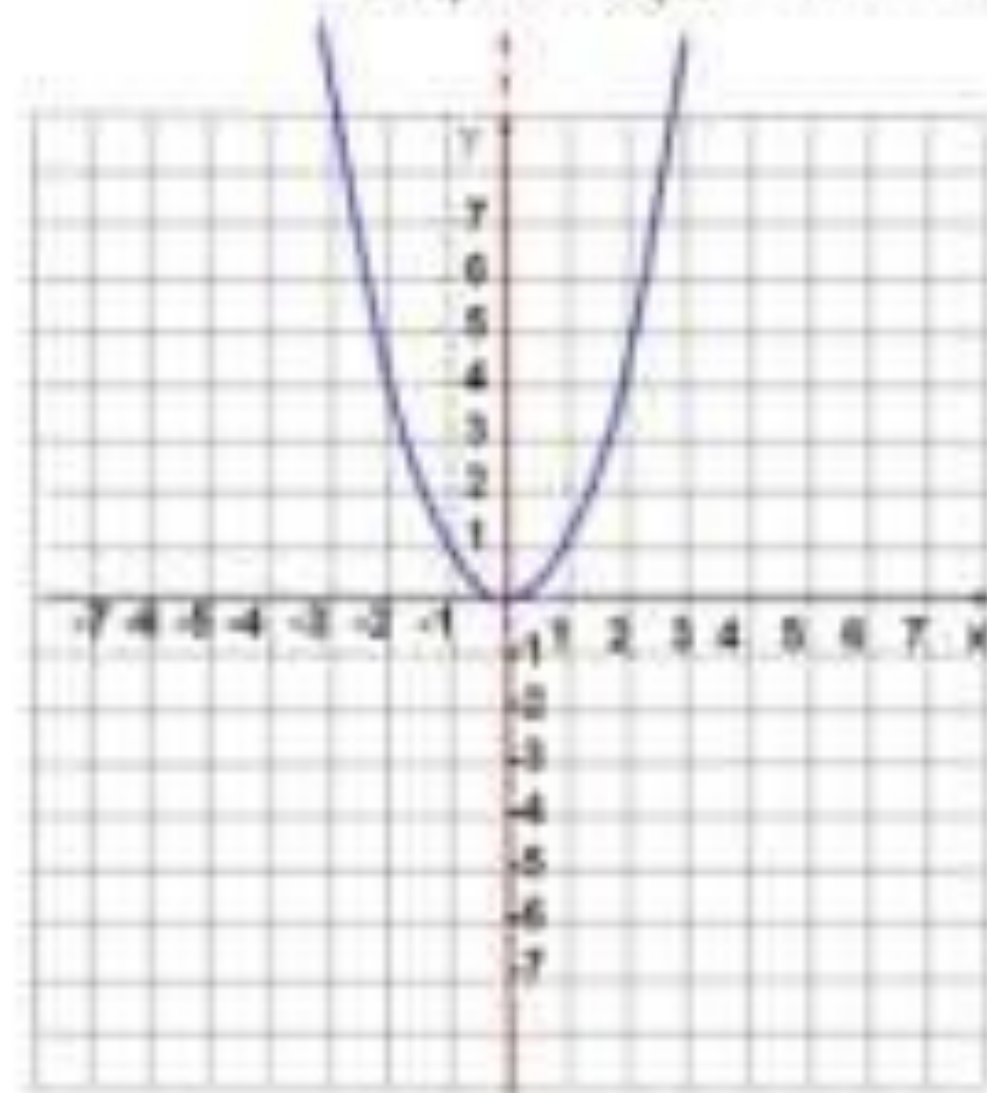
ось симетрії

Галерея перетворень

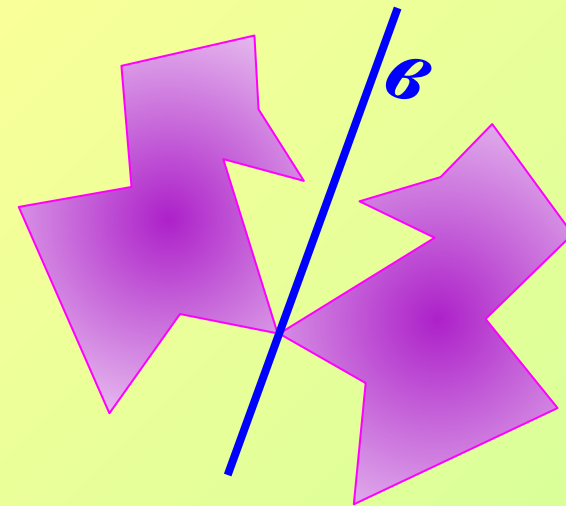
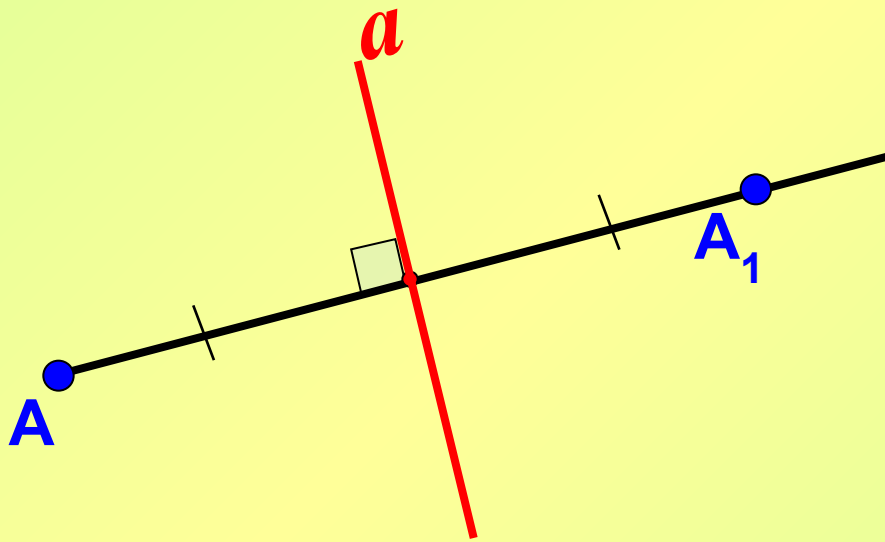

Симметрия координатной плоскости

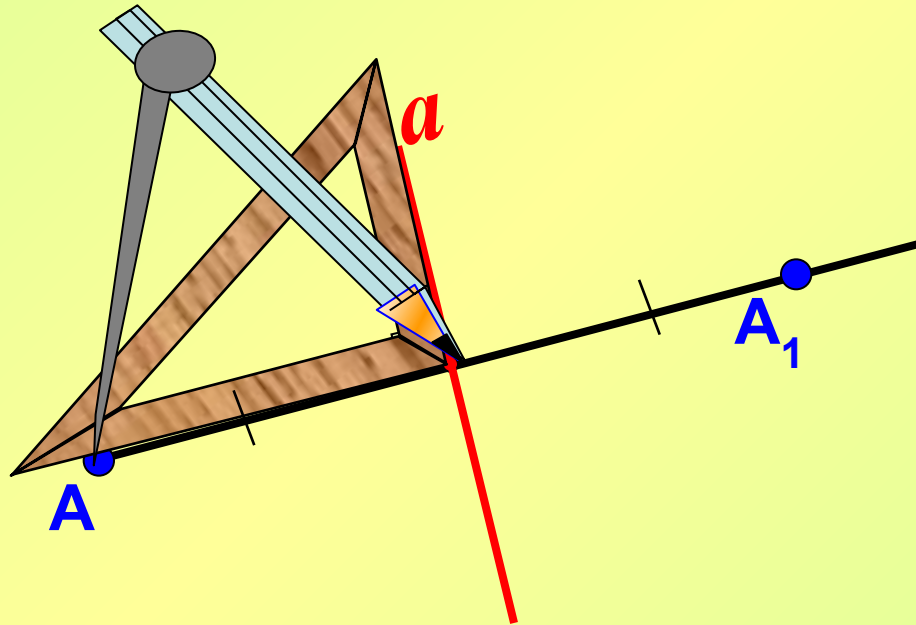

Симетрія відносно прямої

ОЗН. Точки A і A_1 називаються симетричними відносно прямої (вісь симетрії), *a* якщо пряма проходить через *a* середину відрізка AA_1 і перпендикулярна до цього відрізка. Кожна точка прямої *a* вважається симетричною сама собі.

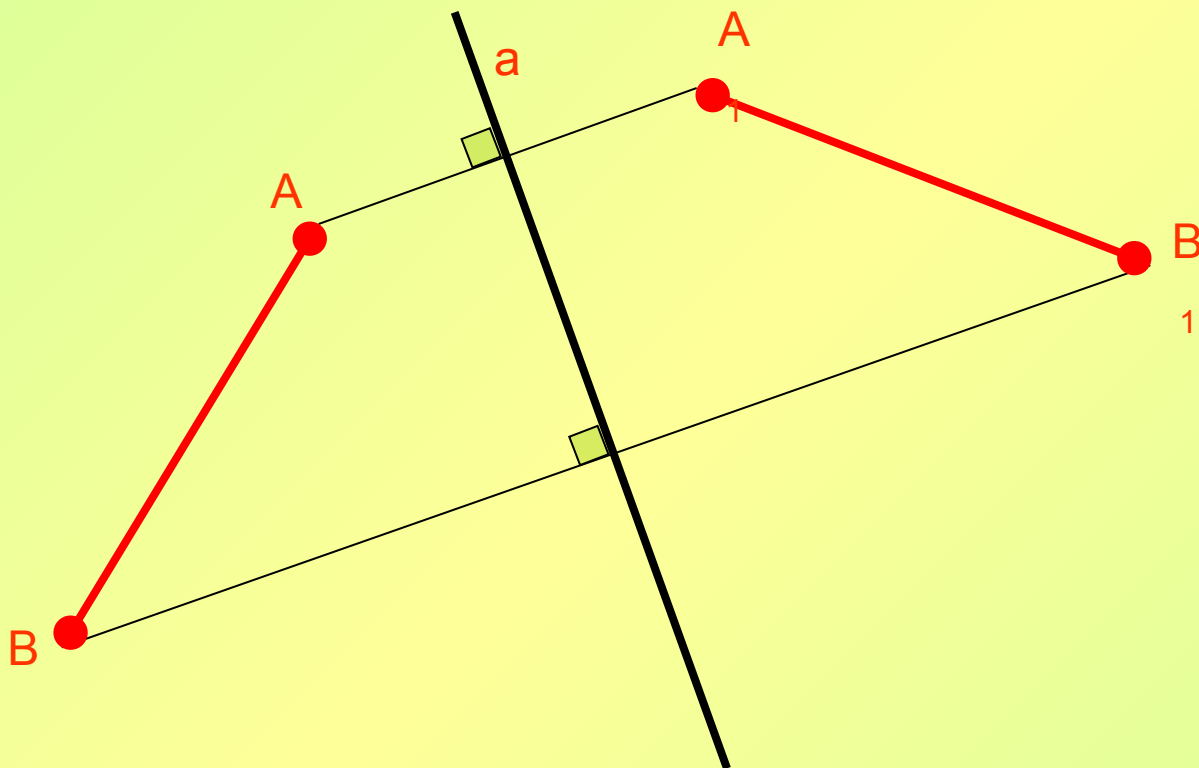

Симетрія відносно прямої

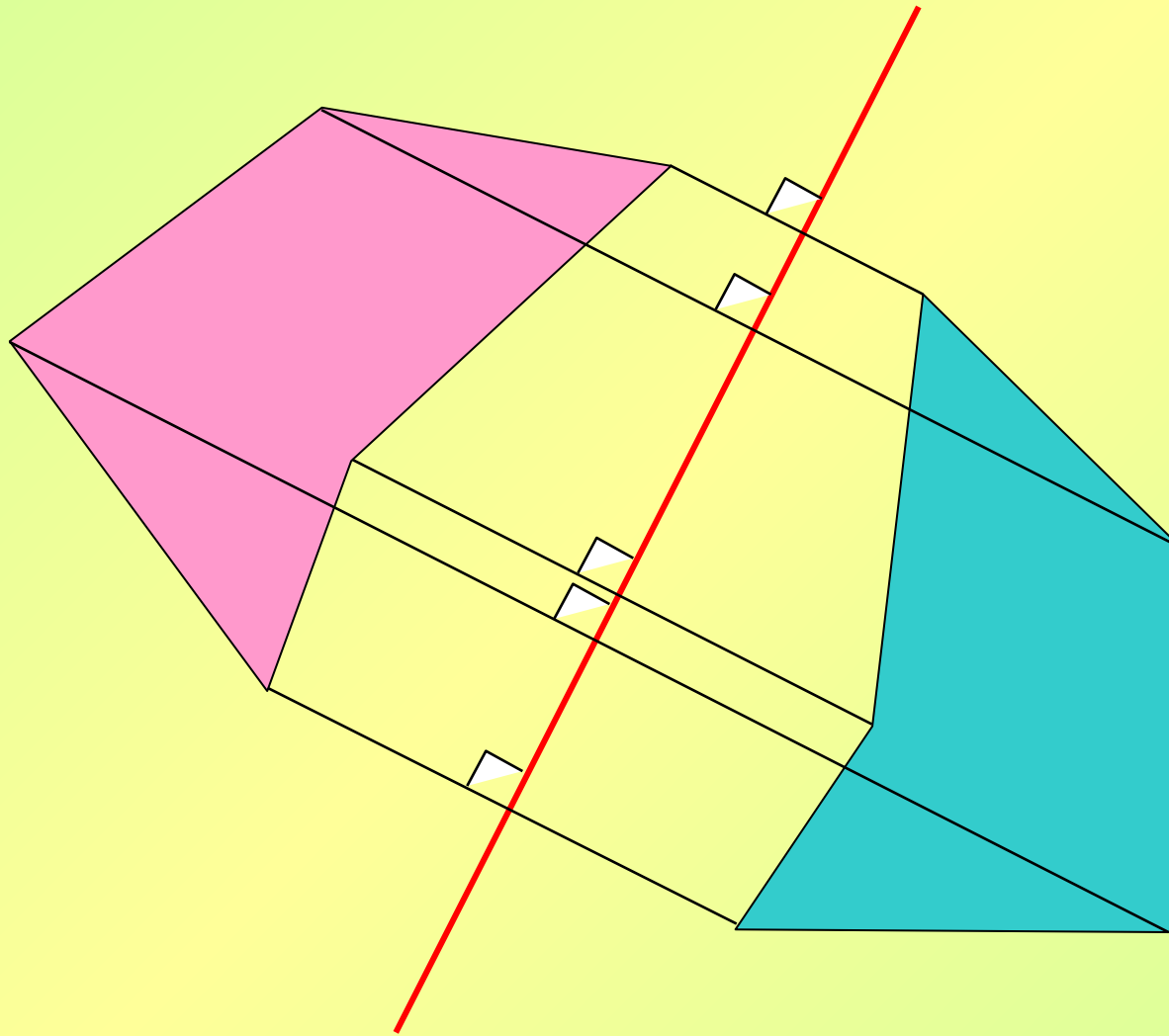
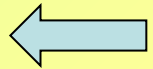
Побудувати точку A_1 , симетричну точці A відсно прямої

Симетрія відносно прямої

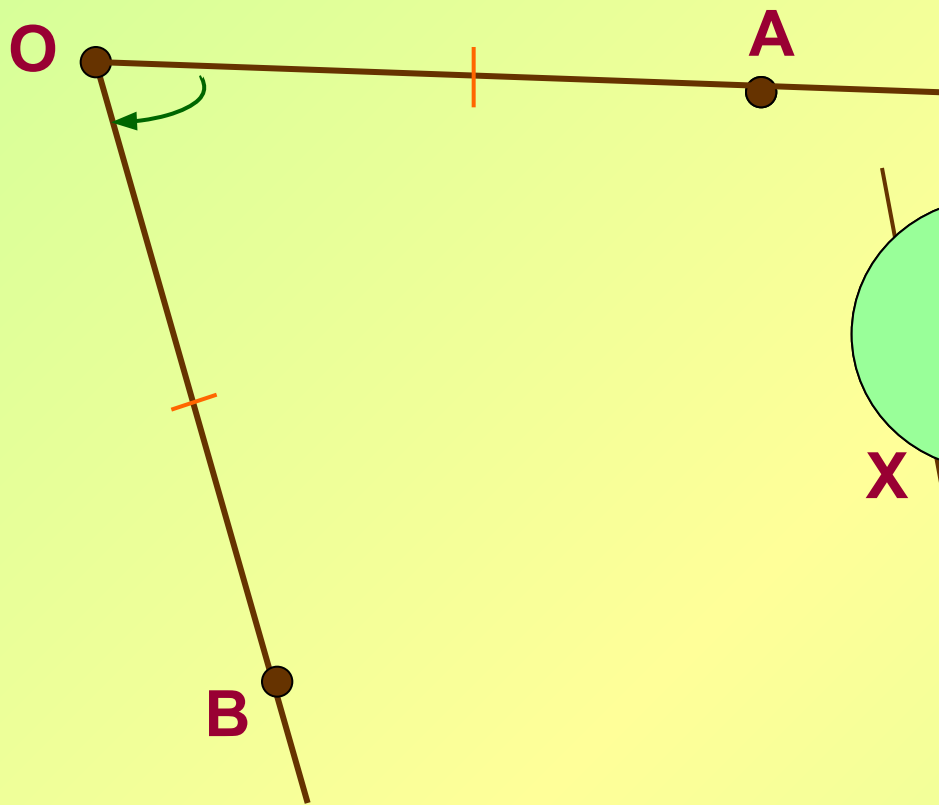

Побудувати відрізок A_1B_1 , симетричний відрізку AB
відносно прямої

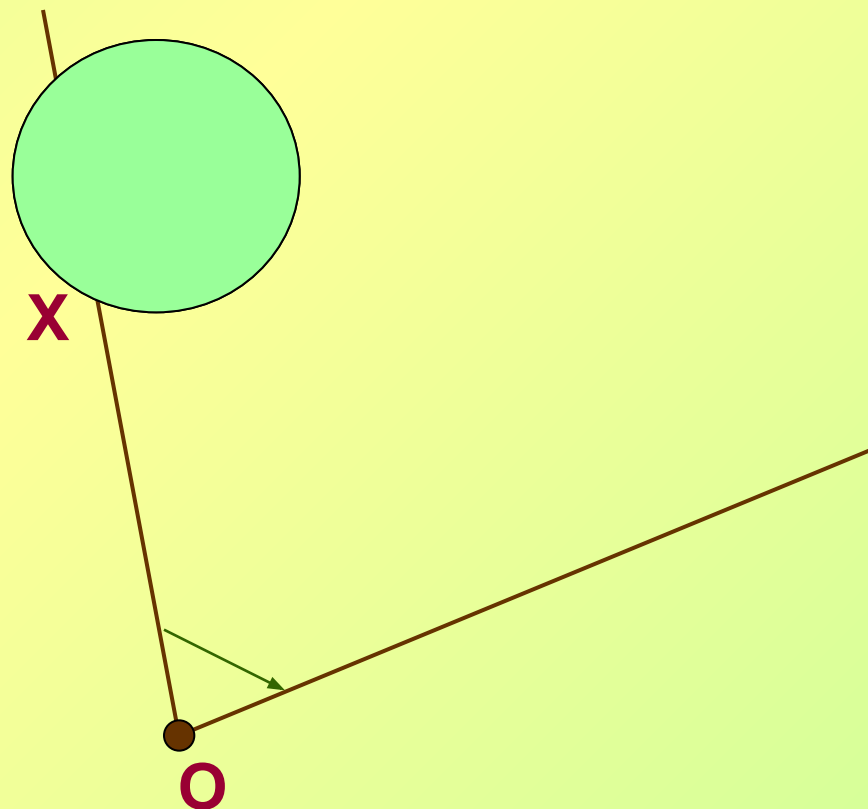
a

Поворот

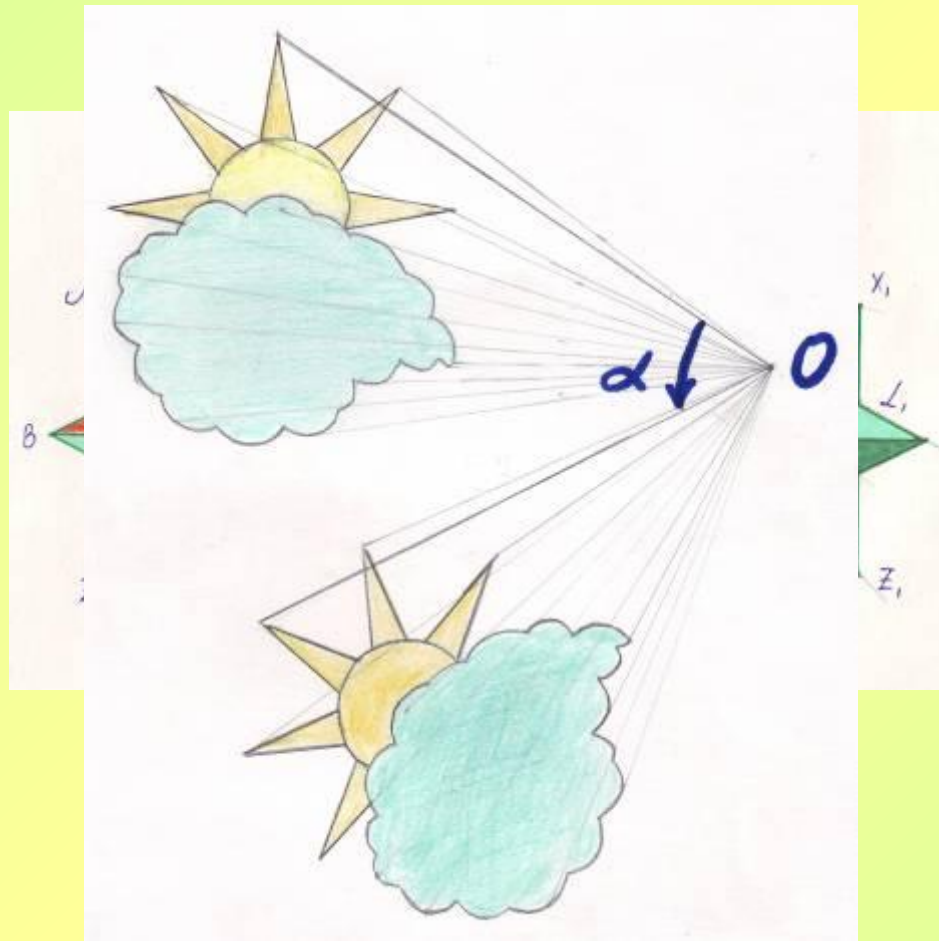

O – центр поворота
кут AOB – кут поворота
напрям поворота –
за годинною стрілкою

Напрям поворота –
за годинною стрілкою

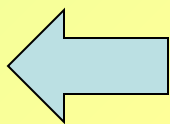
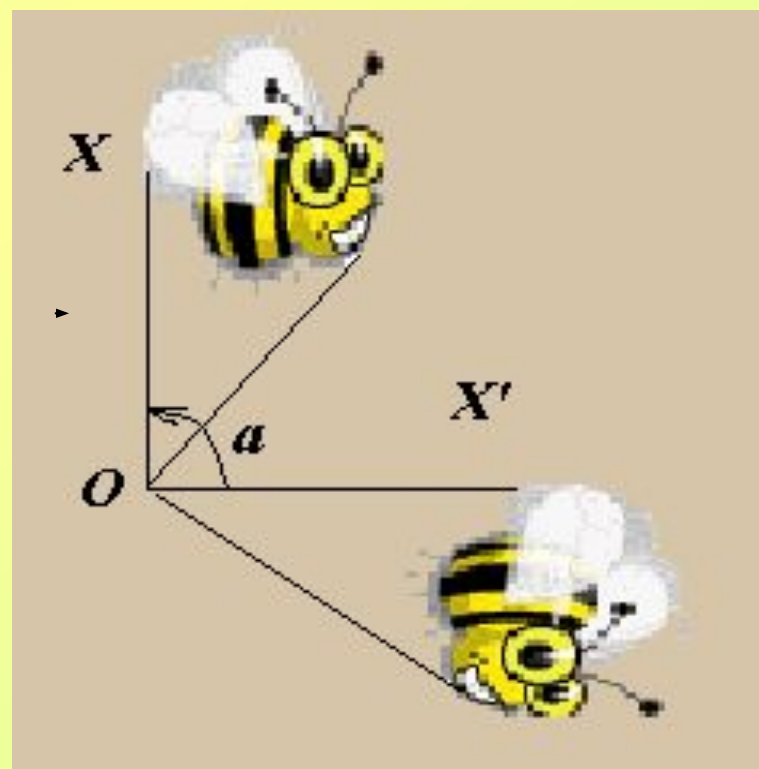

Поворот

Точка X переходит в точку X'

α – кут поворота

Паралельне перенесення

ОЗН. Перетворення фігури F , при якому її довільна точка $(x; y)$ переходить в точку $(x+a; y+b)$ називається *паралельним перенесенням*.

Паралельне перенесення задається формулами:

$$x' = x + a,$$

$$y' = y + b$$

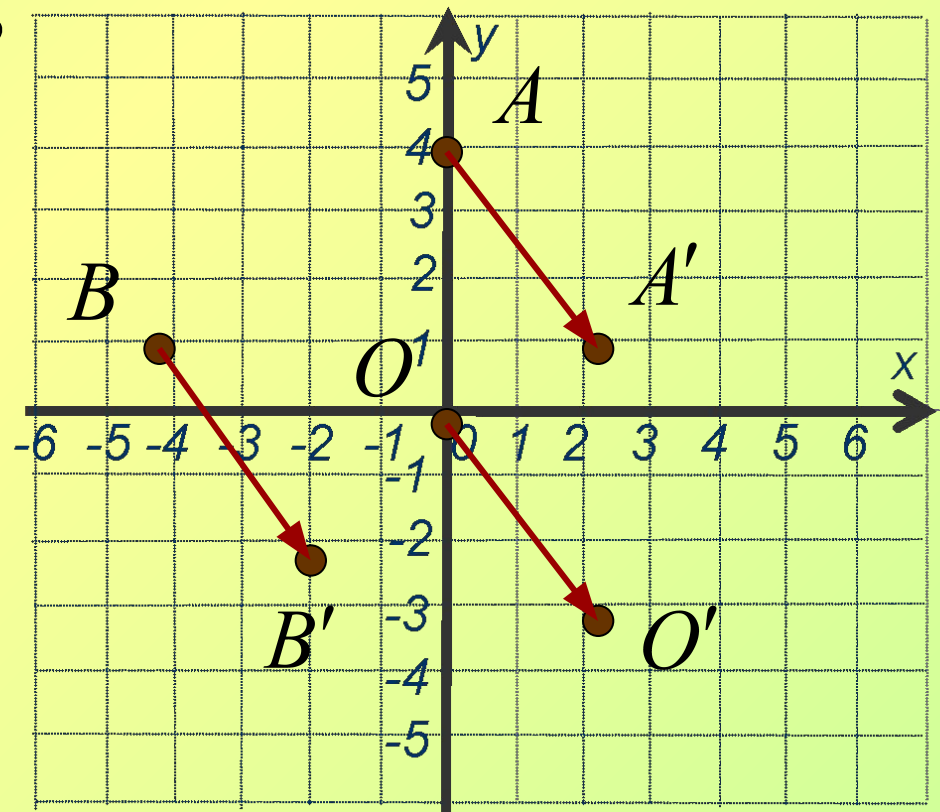
Паралельне перенесення

Приклад. Паралельне перенесення задається формулами

$$x' = x + 2,$$

$$y' = y - 3$$

В які точки при цьому паралельному перенесенні переходять точки O $(0;0)$, $A(0;4)$, $B(-4;1)$?

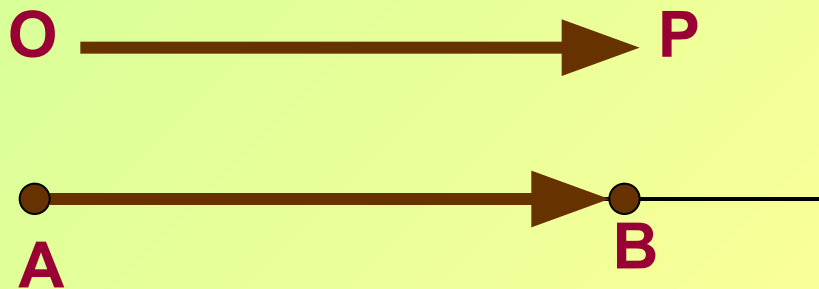

$$O \rightarrow O'(2; -3)$$

$$A \rightarrow A'(2; 1)$$

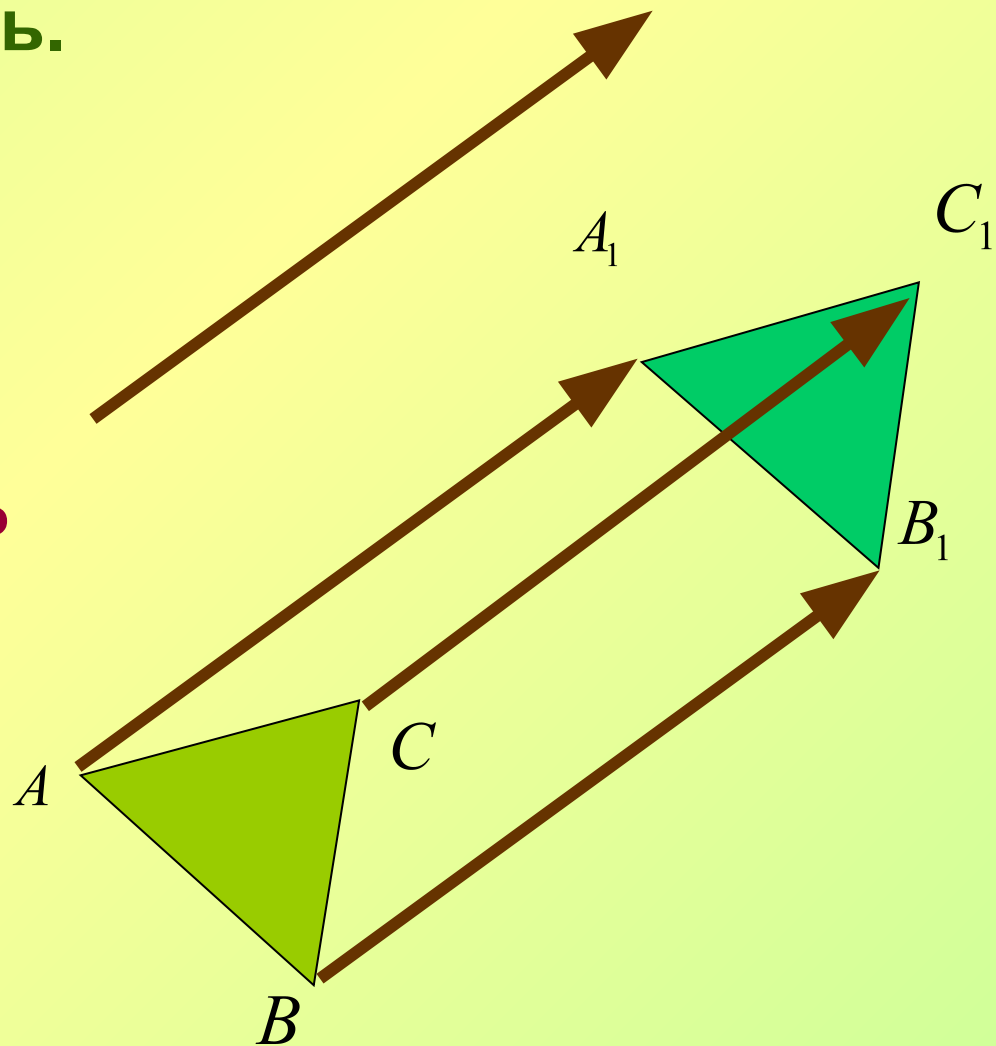
$$B \rightarrow B'(-2; -2)$$

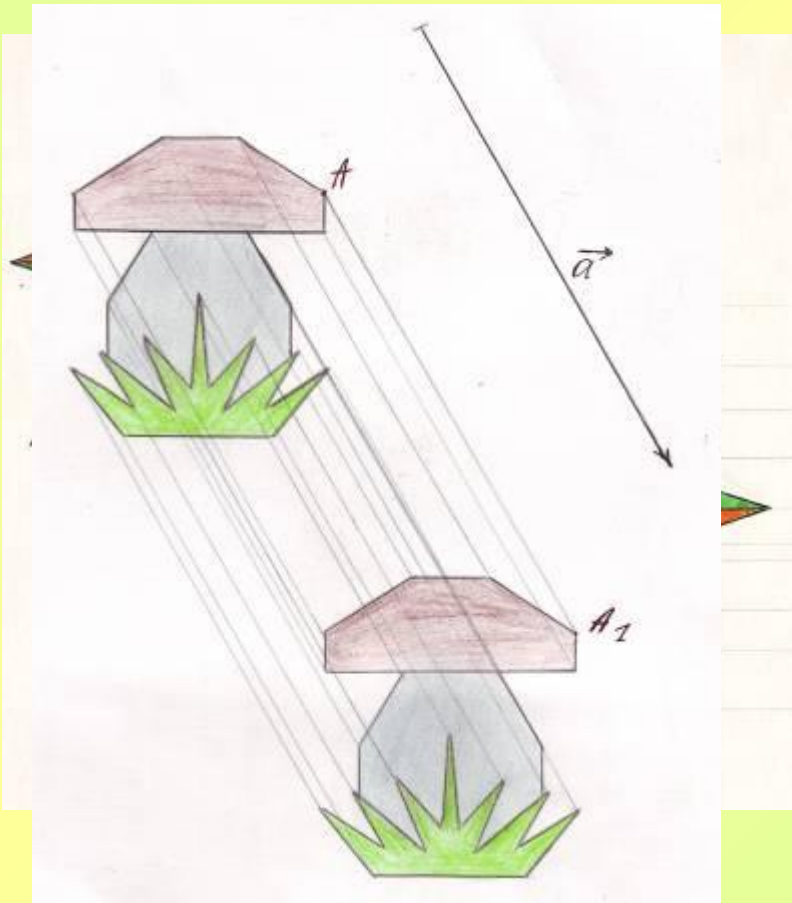
Паралельне перенесення визначається як перетворення, при якому точки зміщуються в одному і тому ж напрямі на одну і ту ж відстань.

Направлений відрізок **OP**
задає
паралельне перенесення

Промені **AB** і **OP** однаково
направлені
 $AB = OP$

Паралельне перенесення

Точка $X(x, y)$ переходить в точку $X'(x + a, y + b)$, де a і b – однакові для всіх точок

